

WONDEREN IN OEKRAÏNE

ONDERSTEUNEN VAN EEN LAND IN OORLOG

Op de dag van het interview – 24 februari – is het op de kop af twee jaar geleden dat de oorlog in Oekraïne uitbrak. **Evert van Dijke** (33) herinnert zich als de dag van gisteren hoe hij toen in allerijl dat land verliet. Voor **Leander van Gorsel** (45) was die datum de aanleiding tot zijn vrijwilligerswerk voor de Zeeuwse hulporganisatie *Metadidomi*. „We zien wonderen voor onze ogen gebeuren.”

Tekst D. DE BRUIN-PALLAND

In 2011 verwisselde Evert van Dijke Sint-Annaland voor Wolitsa, een dorp in Oekraïne, ruim honderd kilometer verwijderd van Kiev. Dit vanwege zijn huwelijk met Anna, de vrouw die hij leerde kennen toen hij vijftien was.

Evert: „Toen ik voor het eerst als vrijwilliger meegang naar Oekraïne kwam ik haar tegen. Later is het iets geworden tussen ons.

We hebben een boerderij in haar geboortedorp. We verbouwen onder andere aardappelen, uien, wortelen,

graan en pootgoedmateriaal. Maar sinds het uitbreken van de oorlog is alles anders geworden. De boerderij draait door, wij zitten in Nederland.”

Ben je die vierentwintigste meteen naar Nederland gevlucht?

„Anna maakte me om vijf uur 's morgens wakker. Ze vroeg: 'Hoor je dat?'

We zijn wel wat gewend, want we wonen dicht bij een militair oefenterrein. Maar toen ik buiten kwam,

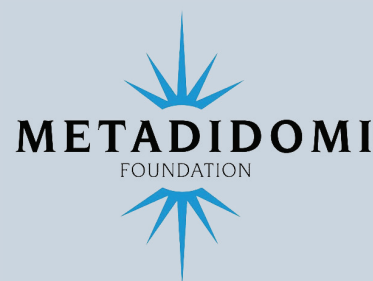
PRAKTISCHE HULP

aan de kwetsbaren

*Uw gift
maakt voor hen
het verschil!*

Stichting Metadidomi steunt via lokale kerken kwetsbare gezinnen in Oekraïne door te voorzien in hun basisbehoeften.

wist ik meteen dat dit foute boel was. Ik hoorde een diep brommend geluid en zag overal rookpluimen.

We hebben meteen afscheid genomen van mijn schoonouders en zijn vertrokken. We wisten dat het een grote chaos op de wegen zou worden.

Toen we bij de grens kwamen, stond er al een file van twee kilometer, drie rijen dik. Maar als je een klein kindje bij je hebt, mocht je al die wachtende mensen passeren. Dat hebben we gedaan.

Toen bleef er alsnog een rij van een kilometer over. Het was geen optie om daar te blijven staan, dus zijn we met een omweg via Hongarije naar Polen gegaan.

Daar zijn we eerst maar eens gaan nadenken, want alles was opeens zó snel gegaan. Hoe verder? Ik heb mijn vader gebeld en gevraagd of zijn stichting *Metadidomi* iets zou kunnen betekenen."

Metadidomi, een hele mond vol.

"De naam is gelinkt aan Lukas 3:11, waar staat: 'Die twee rokken heeft, dele hem mede die geen heeft; en die spijze heeft, doe desgelijks'.

In het Grieks is het een gebiedende wijs. Je deelt niet mee omdat je daar een keertje zin in hebt, nee: het is een moeten. Een opdracht, een bevel.

Metadidomi is in 2007 opgericht. Mijn vader was toen op bezoek in Oekraïne. Twee dingen raakten hem: de armoede en de manier waarop men omging met kinderen met een beperking. Om iets in het land te kunnen betekenen heeft hij deze stichting in het leven geroepen.

Na het uitbreken van de oorlog is *Metadidomi* buitenproportioneel gegroeid. Meerdere ondernemers werden erbij betrokken. En vrijwilligers."

Leander, jij bent één van die vrijwilligers. Hoe kwam je bij *Metadidomi* terecht?

"Ik moet eerlijk zeggen dat ik tot 2022 geen enkel besef had van Oekraïne. Ik had van de MH17 gehoord en dat was het wel zo'n beetje. Maar de oorlog greep me dusdanig aan dat ik graag mijn steentje bij wilde dragen.

Zo kwam ik in contact met Arjan van Dijke, de vader

♦ CV ♦

Evert van Dijke (33) is boer en machinehandelaar. Hij is getrouwd met de Oekraïense Anna en heeft van 2011 tot het uitbreken van de oorlog in Oekraïne gewoond. Samen hebben ze twee dochters. Nu wonen ze tijdelijk in Zeeland. Hij coördineert het werk van Metadidomi.

Leander van Gorsel (45) is systeembeheerder voor bedrijven. Hij woont in Oud-Vossemeer, is getrouwd met Marianne en heeft vier kinderen. Vijf keer is hij als vrijwilliger in Oekraïne geweest.

„DEZE OORLOG WORDT MET WAPENS GEVOERD, MAAR HET GEBED IS HET MACHTIGSTE WAPEN. ECHT WAAR”

— LEANDER VAN GORSEL

van Evert. Hij vroeg mij of ik wegen wist om aan ziekenhuismaterialen te komen.

Via een aantal contacten op *LinkedIn* ben ik erin geslaagd om vrachtwagens vol met verschillende apparaten en andere spullen los te krijgen. Ik vond het prachtig om op die manier mijn bijdrage te leveren.

Daarna kwam van het één het ander. Ik kreeg contacten met Oekraïners en op een gegeven moment wilde ik hen graag ook persoonlijk ontmoeten.

Ik vind het boeiend om met mensen om te gaan, heb geen hekel aan autorijden en ben best wat avontuurlijk aangelegd. Inmiddels ben ik er vijf keer geweest. Indrukwekkend."

Wat is er zo indrukwekkend?

Leander: „Iedere keer als ik terugkom uit Oekraïne, zit ik vol indrukken. Het doet iets met me. Hier in Nederland praten we nogal eens over dingen die er nauwelijks toe doen. Dat kan daar gewoon niet.

Mensen praten er over verliezen die ze lijden, over wie of wat er niet meer is. Ze stellen de waarom-vraag en weten niet zo goed hoe het allemaal verder moet.

Het is heel confronterend. Zelf ben ik ook vader. Stel dat één van mijn jongens naar het front zou moeten?

Overal waar we komen, worden we met open armen ontvangen. Mensen zijn zo blij dat we aan hen denken, dat ze gezien worden.

We rijden over landweggetjes met diepe kuilen naar afgelegen dorpjes om voedselpakketten te brengen. Ik kan niet begrijpen dat mensen er nog kunnen wonen, want de meeste huizen zijn verwoest.

Ik ontmoette een oudere vrouw die samen met haar hond naar een ondergrondse schuilkelder ging toen de Russen kwamen. Toen ze weer naar boven kwam, lag

bijna heel haar dorp in puin. Wat was ze blij met het voedselpakket en met het luisterend oor dat we konden bieden.

De mensen vertellen hun verhaal, wij luisteren en we mogen met en voor hen bidden. Soms gaat het om kerkelijke mensen, maar lang niet altijd.”

Speelt bij jullie werk de kerk in Oekraïne een belangrijke rol?

Evert: „Het was een voorrecht dat *Metadidomi* al bestond voordat de oorlog uitbrak, mét ANBI-status. Daardoor konden we direct aan de slag.

Ik belde ds. Ivan Prokopchuk – aangesloten bij de unie van Evangelical Christian Baptists, waar wij als gezin ook bij aangesloten zijn – en vroeg of zij als kerk-gemeenschap konden helpen met het verspreiden van de hulpgoederen die wij zouden brengen.

Hij zei meteen ‘ja’, maar kon toen echt niet overzien wat dat inhield. Wij trouwens ook niet. De eerste maand konden we namelijk al meer dan veertig vrachtwagens met hulpgoederen naar Oekraïne sturen.

Als ik in Oekraïne op pad ga, doe ik dat samen met vrijwilligers van deze kerk. Ik spreek de taal niet en zij weten precies waar we naartoe moeten.

Ze luisteren intensief naar de mensen. Samen slaan we een arm om hun schouders en bidden we met hen. We geven eten, kleding, een Bijbel en wat nog meer tot de basisbehoeften behoort.”

*MENSEN DIE AL JARENLANG
NIET MEER IN DE KERK
KWAMEN, GAAN ER SINDE
HET UITBREKEN VAN DE
OORLOG WEER NAARTOE”*

————— LEANDER VAN GORSEL

Hoe komt *Metadidomi* aan geld?

Evert: „In 2022 stroomde het geld werkelijk van alle kanten binnen. De mensen kenden niet alleen onze stichting, maar ook de vrijwilligers. De overheadkosten zijn erg laag, er blijft daardoor weinig aan de strijkstok hangen.

Kijk, als Leander naar Oekraïne rijdt, dan moet de reis uiteraard betaald worden, maar de rest is voor zijn eigen rekening. In het tweede jaar van de oorlog kwam er beduidend minder geld binnen. Daardoor zijn we actiever donateurs gaan werven. Inmiddels ondersteunen veel kerken ons werk in Oekraïne.

Vorig jaar is een Oekraïens koor in Nederland geweest, samen met twee legerpredikanten en dominee Prokopchuk. Dit hebben we georganiseerd om mensen te bedanken.”

Jullie stichting is vrij klein. Is dat geen nadeel?

Evert: „Ik denk dat wij daardoor juist op plekken kunnen komen die andere organisaties niet kennen. Die richten zich vaak met name op de grote steden. Wij kennen de mensen met wie we samenwerken en we hoeven daarom niet eerst te checken of ze betrouwbaar zijn.

Wij werken niet via de overheid, maar via persoonlijke relaties. Dominee Prokopchuk is onze contactpersoon en hij heeft goede relaties met andere predikanten. Zo zorgen hij en alle vrijwilligers ervoor dat alles op de juiste plek terechtkomt.”

Leander: „Aan de andere kant beseffen we heel goed dat ons werk slechts een druppel is op een gloeiende plaat. We doen wat onze hand vindt om te doen.

We zijn dankbaar dat er naast ons nog heel wat andere organisaties zijn die zich inzetten voor Oekraïne. Samen kunnen we het verschil maken.”

Is voor jullie de hulp aan Oekraïne een soort roeping?

Leander denkt even na: „Zo zou je dat kunnen zeggen. Steeds meer voel ik me verbonden met de Oekraïners. Inmiddels heb ik een band opgebouwd met de vrijwilligers met wie we daar samenwerken.

Laat ik het voorbeeld van Sasha en Tanya noemen. Zij kenden elkaar niet voordat ze ons kwamen helpen met het verspreiden van de voedselpakketten. Ze wer-

*„DE DOKTERS IN KIEV
ZATEN MET DE HANDEN
IN HET HAAR. WAT WAREN
ZE BLIJ TOEN WIJ MET
ECHOAPPARATEN KWAMEN”*

————— EVERT VAN DIJKE

den vrienden, verloofden zich en trouwden. Ik mocht op hun trouwdag aanwezig zijn.”

Evert: „Met twee Oekraïense legerpredikanten ben ik op Nederlandse scholen geweest, waar ze hun verhaal vertelden.

Ik zie steeds meer dat de Heere alle dingen bestuurt. Hij heeft ervoor gezorgd dat Leander en ik elkaar leerden kennen. De Heere werkt en we zien wonderen voor onze ogen gebeuren.”

Leander: „Ik kan voorbeelden noemen dat we zo- maar opeens hulp kunnen bieden terwijl we op 2500 kilometer afstand zitten. Mariam, een vrijwilliger in Kiev, schreef op *LinkedIn* een noodoproep omdat ze een bepaald medicijn nodig had voor een pasgeboren kindje. Ze had de hele dag gezocht, maar zonder resultaat.

Vanaf de bank, bij ons thuis in Oud-Vossemeer, om acht uur ‘s avonds, mocht ik een klein schakeltje zijn,

zodat het medicijn diezelfde nacht nog bij het kindje terechtkwam. Dan danken we de Heere.”

Evert: „Begin 2022 zaten de dokters van een ziekenhuis in Kiev met de handen in het haar. Het ziekenhuis stond nog overeind, ondanks alle beschietingen, maar alle apparatuur was ontregeld. Wat waren ze blij toen wij met echoapparaten kwamen.

Later vertelde de directrice dat ze voor zestig procent konden draaien op onze spullen.”

Leander: „Te vaak viel in een bejaardenhuis de stroom uit. De dochter van de directrice, die op een eerdere reis voor ons een kerkdienst in het Engels vertaalde, stuurde me daarover een berichtje.

Ze vroeg of we wilden bidden voor een generator. Dat hebben we gedaan. Wat gebeurde er? Een onbekende man belde me op en vertelde dat zijn bedrijf graag iets voor Oekraïne wilde betekenen. Hij bood ons drie generators aan. Wij begripen niet hoe het kan, maar het gebeurt.”

Het gebed neemt dus een grote plaats in?

Leander: „Deze oorlog wordt met wapens gevoerd, maar het gebed is het machtigste wapen. Echt waar. Mensen die al jarenlang niet meer in de kerk kwamen, gaan er sinds het uitbreken van de oorlog weer naartoe. Waar moeten ze anders heen?”

Evert: „Zo mogen wij een steentje bijdragen en dat doen we graag. Als we mensen dan horen zeggen dat ze dankbaar zijn voor alles wat ze krijgen, dan maakt ons dat blij.

Wat ze eraan toevoegen, willen we graag onthouden: ‘Maar dat we niet vergeten worden, geeft ons nog meer houvast’